

Anglický zápisník 14.- 21.4. 2007

Bydleli jsme v Surrey ...

Po sedmi letech, téměř na den přesně, jsme se v polovině dubna 2007 znovu vypravili do Velké Británie. 44 chlapců a dívek z Gymnázia Trhové Sviny, jejich tři vyučující a průvodkyně Student Agency Zdenka Trávníčková. Čekal nás týden poznávání, hledání, nalézání, ale také chození, objevování a seznamování se s novými lidmi a jejich způsobem života.

Řidiči českého autobusu, kterým se od premiéry filmu Účastníci zájezdu neřekne jinak než Karel a Karel, nás bezpečně dovezli až na meeting point v jiholondýnské Surrey. Na parkovišti ve čtvrti, odkud prý pocházel Harry Potter, se sjížděla auta našich hostitelských rodin, zatímco my je pozorovali za okny autobusu. Největší potlesk sklidil oranžový mikrobús VW, který by uspěl i jako rekvizita ve Formanových Vlasech. Místo vlasatého kytaristy s kytkou za členkou však z něho vystoupila starší drobná paní, které její malí podnájemníci už neřekli jinak než „hippies-babi“. Dvojice a trojice svinenských gymnazistů postupně nastoupily do všech připravených automobilů a zmizely v londýnských ulicích a posléze v surreyských řadových domech.

První seznámení s anglickými domácnostmi bylo i přes mnohá varování pro většinu dětí velkým překvapením: „My bydlíme v domečku pro trpaslíky!“, „Když chceš něco vyndat z kufru, musím s ním na chodbu!“ Anglický rodinný dům opravdu není tak prostorný, jak jsme zvyklí z kontinentu. Také umyvadla s dvěma oddělenými kohoutky – jedním na studenou a druhým na teplou vodu – můžeme najít i ve zrenovovaných koupelnách. Zásuvky na elektriku stále nejsou shodné s těmi, co se běžně používají ve zbytku světa, a mají dokonce každá svůj vypínač. Studenty překvapila i úzká a strmá schodiště do patra, kde byly jejich ložnice a obvykle jenom jedna toaleta a jedna koupelna – někdy i pro deset lidí. „Domácí si s úklidem hlavu nelámou, ale dům je v cajku na to, jak je small,“ zapsal si do deníku všímavý kvintán.

Nejméně rády budou děti vzpomínat na anglické večere. Zato doprava na a z meeting pointu, tedy místa, odkud se ráno vyjíždělo a kam jsme se večer vraceli naším autobusem, zaručovala každodenní dávku adrenalinu. Až na výjimky nás vozily paní domácí, většinou milé „babči“. Jedna z nich prožívala cestu tak silně, že se v každé zatáčce nebezpečně vykláněla ze sedačky, jiná zase na červené vůbec nevyřazovala rychlost a po celou dobu stála na spojce (zřejmě neměnila rychlosti ani za jízdy, aby se zbytečně nerozptylovala), a na zelenou vyrazila s hurónským JUPIÍ. Zkušenost k nezaplacení.

Sbohem Kontinente!

Neletíte-li do Anglie letadlem, ale cestujete autobusem a pak trajektem jako my, a navíc, připlouváte-li k bílým doverským útesům brzo ráno, vstupujete na pevninu kentského hrabství v okamžiku, kdy nad kanálem vychází slunce.

My jsme ihned po vylodění zamířili do Canterbury, abychom tam prošli starobylým centrem a pak zamířili, stejně jako tisíce poutníků před námi, do slavné canterburské katedrály. Monumentální stavba, jejíž základy sahají do 6. století, nenechala nikoho z nás na pochybách, že se právě nacházíme v hlavním církevním městě Anglie.

Naše další putování vedoucí po stejných cestách, po kterých přišly roku 55 před naším letopočtem římské legie, nás zavedlo do Leeds Castle. Více než samotný hrad s onyxovou koupelnou, desítkami tapiserií a obrovskou dřevěnou jezdeckou sochou nás však okouzily

zahrady a rozlehlý park včetně typického anglického bludiště. Komu se jako prvnímu podařilo najít cestu do středu, mohl tam z mírné vyvýšeniny navigovat méně zdatné kamarády. Ten, kdo nechtěl riskovat bloudění cestou ven, mohl labyrint opustit podzemní jeskyní.

V neděli večer jsme se konečně ubytovali v londýnských rodinách a v pondělí nás naše slečna průvodkyně vedla turistickou trasou po nejznámějších památkách hlavního města Velké Británie. Zahájili jsme ji u budov Parlamentu a přeřvávající hlomoz dopravy, připadali jsme si rázem jako v Praze před budovou Národního muzea. Po povinném fotografování Big Benu následovalo Westminsterské opatství, juknutí do Downing Street, na kterou už si v té době brousil zuby G. Brown, a pak už zbývalo jenom vyhlédnout si nejvýhodnější pozici ke sledování střídání stráží před Buckinghamským palácem. Po cestě, kudy Jindřich VIII. kdysi šel za jeleny, jsme se přesunuli na Trafalgarské náměstí. Tam jsme nejprve toustovým chlebem, co jsme dostali v balíčcích k obědu, nakrmili londýnské holuby a pak jsme se šli podívat do Národní galerie na Leonarda da Vinciho, Jana van Eycka, Hanse Holbeina, Rembrandta, Vermeera a jiné mistry. Z posledních sil jsme podnikli přesun do Britského muzea, kde jsme zahájili soutěž připravenou cestovní kancelář Student Agency. Kdo chtěl vše stihnout, nesměl se zastavit.

Usedli jsme teprve v lavicích Horní a Dolní sněmovny britského Parlamentu. The House of Lords, kterou studenti familiárně přejmenovali na Lordovnu, byla purpurově sametová a velmi důstojná. Dolní, zelená komora Parlamentu právě projednávala problémy britského zdravotnictví a my jsme zaznamenali, že od naší poslední návštěvy v roce 2000 přibýlo mezi hlavním sálem s poslanci a námi na Galerii hostů neprůstřelné sklo.

Na datum 17. dubna 2007, které připadlo na úterý, se těšili hlavně milovníci literatury. Dopoledne patřilo J. Rowlingové, zatímco odpoledne Shakespearovi. První destinací bylo univerzitní město Oxford, kde jsme zamířili rovnou do jedné z jeho největších kolejí – Christ Church College. Tam se nachází středověká jídelna, schodiště i chodby, které všichni známe z filmového zpracování příběhů o Harrym Potterovi. Většina studentů však odcházela zklamaná – okna byla menší, zato stoly větší, ani to šero nebylo to pravé. Opět se potvrdilo, že život není film. A tak jsme se docela neochotně nechali dovést do Christ Cathedral, kostela stojícího vedle zmíněné univerzitní jídelny. Teprve tam jsme zažili něco, čemu vyznavači sci-fi říkají setkání třetího druhu. U vchodu do katedrály se nás ujal vysoký, štíhlý a bělovlasý muž. „Něco mezi Gandalfem, Brumbálem a Ecovým Vilémem. Tajemno, že by se dalo krájet“, cituji studentské DVD o putování po Anglii. Vikář z Christ Cathedral nám vyprávěl o zavraždění Tomase Becketa i o nešťastné svaté Frideswíde.

Toho dne odpoledne jsme měli ještě okusit, jak chutná sláva 390 let po smrti – namířili jsme do Stratfordu nad Avonou, abychom se poklonili Williamu Shakespearovi. Jeho rodný dům je upravený a zařízený stejně jako snad byl, když se v něm budoucí slavný dramatik v polovině 16. století narodil. Také muzeum zasvěcené renesančnímu spisovateli bylo upraveno velmi přehledně. Prodejna se suvenýry pak každému nabídla nejenom kompletní nahrávky Shakespearových dramat, ale také Williamovu podobiznu na hrnečcích, talířích, popelnících, kravatách a ořezávkách. Raději jsme se vyfotografovali a spěchali do kostela Nejsvětější Trojice. Zde byl Mistr pokřtěn, oženěn a nakonec po boku své ženy Anny i pochován.

V Londýně a okolí

Během našeho týdenního pobytu v zemi královny Alžběty II. jsme zavítali i do jejího zámku ve Windsoru. Děvčatům se líbil hlavně domek pro panenky královny Marie, který je zhotovený v poměru 1:12 a má kromě elektrického osvětlení i funkční výtahy a zámky ve dveřích. V kohoutcích teče teplá a studená voda, auta v garážích jsou připravena vyjet.

Milovníci umění si přišli na své v galerii s kresbami Leonarda, Rafaela, Michelangela a Canaletta. Ačkoliv byla královna právě přítomna, nesetkali jsme se. My se však poklonili jejím předkům odpočívajícím v královské hrobce.

Odpoledne jsme se vrátili do Londýna, abychom tam v Přírodovědném muzeu okusili zemětřesení. Na studentském DVD, které vzniklo po návratu z Anglie, se píše: „Opice vypadaly jako opice. Některé meteority sice připomínaly silniční patníky, ale i to bylo v pořádku. Jen zemětřesení byl problém. Všichni patrně očekávali, že budou padat jeden přes druhého a stěží se doškrábou k východu. Místo toho se ocitli v imitaci samoobsluhy, kde se škubavě hýbala podlaha a v televizi běžel záznam kamery s obrazem totální zkázy.“ Pro české děti je anglická podoba zemětřesení málo akční.

Stonehenge bylo první místo, které jsme se čtvrtý den našeho pobytu ve Velké Británii rozhodli navštívit. Při obhlídce megalitické památky použili odvážnější jedinci audioprůvodce, ostatní vzpomínali, co jim při příjezdu říkala průvodkyně nebo dějepisárka ve škole. Old Sarum nad půvabným městečkem Salisbury je dalším oblíbeným místem, kam se rádi vracíme. Stále je to ale jenom psychologická příprava na Avebury. To nejprve projíždíte krajinou kolem Malborough, kde kdysi kdosi vyryl do zelených svahů obrysy bílých koní, a pak zastavíte na malém parkovišti u nenápadné středoanglické vesnice. A pak to přijde – starý kostel obklopený hřbitovem se staletými náhrobními deskami a kamenný kruh o průměru 1,5 kilometru obklopený pět metrů vysokým valem. Největší megalitická památka Anglie, stárá 4000 let, 700 volně stojících kamenů, komentuje suše turistický průvodce. Dojem každého návštěvníka se vystupňuje pohledem na Silbury Hill, největší uměle navršený kopec v Evropě, a výšlapem k West Keneth Barrow, komorovému 106 metrů dlouhému hrobu. Prvních pět metrů je odkryto a my jsme mohli vstoupit dovnitř.

Škoda, že 20. duben 2007 byl našim posledním dnem v Londýně. Dovolte zde citovat Umberta Eca: „V době masové turistiky si města a vesnice možná zvýšily příjmy, ale současně jsou ohavné a znečištěné, plné plechovek od kokakoly a plastových pytlíků a přečpané stánky s falzifikáty pro milovníky suvenýrů. Všechna ta čarovná zákoutí začala být neobyvatelná vinou uštvaných a hlučných davů.“ Londýn je sice oproti Praze neobyčejně čistý, ale také více zkomercializovaný, zanešený stavbami moderní architektury. Londýňané je pojmenovali „Okurka“, „Rohlík“ a „Vejce“. Cítíte to intelektuální dusno? Starobylý Tower vypadá z pohledu z Temže spíše jako Towerland s okurkou v pozadí.

Když jsme ho navštívili, našli jsme díkybohu vše na svém místě – krkavce, korunovační klenoty, věže i místo, kde se naposledy nadechla Lady Jane a Anna Boleynová. V Bloody Tower můžete dokonce s pomocí počítače hlasovat, kdo byl podle vás v roce 1483 vrahem malých princů Edwarda a Richarda. Že by Richard III.?

I přes několikeré ubezpečení, že Tower Bridge se otevírá pouze výjimečně, se tento známý symbol Londýna otevřel právě ve chvíli, kdy jsme po něm procházeli. Nechali jsme tedy proplout repliku starého trojstěžníku a zamířili jsme do HMS Belfast, válečné lodi Jejeho Veličenstva.

Krátké zastavení u divadla Globe a pak návštěva Tate Gallery završily náš pobyt ve Velké Británii. Autobus Student Agency nás pak temnou anglickou nocí odvážel směrem k pevnině.

Mgr. M. Poláková
(psáno pro Trhvosvinenské
listy 6-8/2007)